

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 7P/162/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7820203897
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Svičinová
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2020:7820203897.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava vo veci starostlivosti súdu o mal. dieťa: V. Z., S.. XX.XX.XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava, Šafárikova 112, 048 01 Rožňava dieťa rodičov: matka - X. Z., S.. XX.XX.XXXX, M. U., S. XXX, otec - Š. Z., S.. XX.XX.XXXX, M. U., C. XXX/XXX, N.Č.. W. Ú. A. S. Q., za účasti R. Z., S.. XX.XX.XXXX, M. U., U. XXXX/X, na návrh matky na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti a na zmenu v osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Mení rozsudok Okresného súdu Rožňava sp.zn. 12P/1/2020 - 63 zo dňa 13.08.2020, právoplatný dňom 08.10.2020 tak, že zrušuje náhradnú osobnú starostlivosť R. Z., nar. XX.XX.XXXX, nad mal. V. Z., S.. XX.XX.XXXX.

II. Mal. V. Z., S.. XX.XX.XXXX zveruje do osobnej starostlivosti matky X. Z., S.. XX.XX.XXXX.

III. Otec Š. Z., S.. XX.XX.XXXX, je povinný prispievať na výživu mal. V. mesačne sumou rovnajúcou sa 30 % životného minima určeného Zákonom č. 601/2003 Z.z. o životnom minime v platnom znení, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred, do rúk matky, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Matka maloletej X. Z. podala dňa 07.10.2020 návrh, ktorým žiadala, aby súd zrušil náhradnú osobnú starostlivosť a mal. V. navrhla zveriť do jej osobnej starostlivosti. Otca navrhla zaviazat' na výživné v minimálnej zákonnej výške.

2. Svoj návrh odôvodnila tým, že maloletý bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky z dôvodu, že ona ako aj otec maloletého boli toho času v zahraničí. Teraz sa vrátila na Slovensko, pretože sa jej nepodarilo nájsť prácu.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil listinné dôkazy, a to rodný list maloletej, správu kolízneho opatrovníka z prešetrenia pomerov, správu sociálnej poisťovne, zistil takéto skutkový a právny stav:

4. Súd dňa 03.12.2020 uskutočnil pojednávanie v neprítomnosti otca mal. V..

5. Navrhovateľka na pojednávaní konanom dňa 03.12.2020 uviedla nasledovné: Na podanom návrhu trvám. V auguste tohto roka som sa vrátila z Anglicka. V súčasnosti žijem v U., pri mojej mame. Mám k dispozícii samostatnú izbu. Nemám žiaden príjem, dostávam iba prídavky na deti. Myslím si, že mám vytvorené podmienky na to, aby sa detičky mohli vrátiť do mojej osobnej starostlivosti.

6. R. Z., teta maloletého, na pojednávaní konanom dňa 03.12.2020 uviedla nasledovné: S podaným návrhom súhlasím. Myslím si, že matka má vytvorené podmienky, bola som sa u nej pozrieť, majú k dispozícii samostatnú izbu, je tam zavedená voda, majú tam kúpeľňu, všetko potrebné pre deti.

7. Zo správy kolízneho opatrovníka vyplýva, že mal. V. Z., S.. XX.XX.XXXX, pochádza z mimomanželského vzťahu matky X. Z., S.. XX.XX.XXXX a otca Š. Z., S.. XX.XX.XXXX. Mal. V. Z. bol právoplatným rozsudkom Okresného súdu Rožňava so sp. zn. 12P/1/2020 zo dňa 13.08.2020 zverený do náhradnej osobnej starostlivosti R. Z., S.. XX.XX.XXXX, ktorá je oprávnená a povinná vykonávať osobnú starostlivosť o mal., zastupovať ho a spravovať jeho majetok. Rodičia boli zaviazaní prispievať na výživu mal. V. mesačne sumou rovnajúcou sa 30% životného minima na neplnoleté nezaopatrené dieťa, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava. Z mimomanželského vzťahu matky a neuvedeného otca pochádzajú aj ďalšie mal. deti W. Z., S.. XX.XX.XXXX, L. Z., S.. XX.XX.XXXX, R. Z., S.. XX.XX.XXXX, M. Z., S.. XX.XX.XXXX, S. Z., S.. XX.XX.XXXX, Š.E. Z., S.. XX.XX.XXXX. Z iného mimomanželského vzťahu matky X. Z. a otca X. Q., S.. XX.XX.XXXX pochádza H. Q., S.. XX.XX.XXXX. Mal. H. Q., S.. XX.XX.XXXX bola právoplatným rozsudkom Okresného súdu Rožňava č.k. 7P/269/2013-28 zo dňa 22.10.2013 zverená do náhradnej osobnej starostlivosti prastarého otca F. Č., S.. XX.XX.XXXX. Uznesením Okresného súdu Rožňava sp. zn. 7PPOm/17/2016-10 zo dňa 10.11.2016 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bola mal. H. Q. dočasne zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky R. N., S.. XX.XX.XXXX. Právoplatným rozsudkom Okresného súdu Rožňava sp. zn. 7P/26/2017-36 bolo toto uznesenie zrušené a mal. bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky R. N., S.. XX.XX.XXXX, ktorá bola oprávnená a povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú v rovnakom rozsahu, v akom ho vykonávajú rodičia a právo zastupovať ju a spravovať jej majetok iba v bežných veciach. Obaja rodičia boli zaviazaní prispievať na jej výživu po 27,13 € mesačne od právoplatnosti rozsudku, vopred vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca do rúk starej matky. Uznesením Okresného súdu Rožňava sp. zn. 5P/108/2017-12 zo dňa 22.09.2017 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bola mal. L. Z., S.. XX.XX.XXXX dočasne zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke R. Z., S.. XX.XX.XXXX, a to z dôvodu zanedbávania starostlivosti o mal. dieťa matkou. Právoplatným rozsudkom Okresného súdu Rožňava sp. zn. 7P/347/2017-44 zo dňa 26.02.2018 bola mal. L. Z., S.. XX.XX.XXXX zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke R. Z., S.. XX.XX.XXXX. Súd zaviazal matku X. Z. prispievať na výživu mal. po 27,13 € mesačne od právoplatnosti rozsudku, vopred vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca na účet Úradu práce, soc. vecí a rodiny v Rožňave Právoplatným rozsudkom Okresného súdu Rožňava so sp. zn. 7P/153/2012-25 zo dňa 17.05.2012 bol mal. Š. Z., S.. XX.XX.XXXX taktiež zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke R. Z., S.. XX.XX.XXXX, ktorá bola oprávnená a povinná vykonávať osobnú starostlivosť o mal. v rovnakom rozsahu, v akom ho vykonávajú rodičia a právo zastupovať mal. a spravovať jej majetok iba v bežných veciach. Súd zaviazal matku X. Z. prispievať na výživu mal. po 26 € mesačne od právoplatnosti rozsudku, vopred vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca do rúk starej matky. Uznesením Okresného súdu Rožňava sp. zn. 7PPOm/2/2013 zo dňa 07.02.2013 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bol mal. S. Z., S.. XX.XX.XXXX dočasne zverený do ústavnej starostlivosti Detského domova Mlyňky - Biele Vody, z dôvodu zanedbávania starostlivosti o mal. dieťa matkou. Neskôr matka dala privolenie k osvojeniu mal. S.. Právoplatným rozhodnutím Okresného súdu Rožňava sp. zn. 7P/196/2014 zo dňa 30.05.2014 bolo vydané predbežné opatrenie, ktorým bol mal. S. zverený do predosvojitelskej starostlivosti manželského páru a následne osvojený. Právoplatným rozsudkom Okresného súdu Rožňava so sp. zn. 7P/5/2020 zo dňa 05.03.2020 boli mal. deti R. Z., S.. XX.XX.XXXX a M. Z., S.. XX.XX.XXXX zverené do náhradnej osobnej starostlivosti R. Z., S.. XX.XX.XXXX, ktorá je oprávnená a povinná vykonávať osobnú starostlivosť o mal. deti v rovnakom rozsahu, v akom ho vykonávajú rodičia a právo zastupovať mal. deti a spravovať ich majetok iba v bežných veciach. Matka X.R. Z. bola zaviazaná prispievať na výživu mal. detí vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, neplnoleté dieťa od právoplatnosti rozsudku, vopred vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca na účet tunajšieho úradu práce. Dňa 24.11.2020 bolo vykonané opätovné šetrenie pomerov na starne navrhovateľky - matky mal. dieťaťa X. Z., S.. XX.XX.XXXX, N.Č.. M. S. XXX, U.. Bytové pomery matky sa od posledného sociálneho zisťovania v rodine nezmenili. Matka naďalej býva v spoločnej domácnosti so svojou matkou R. Z., jej druhom F. Č. a mal. deťmi W., V.S., L. L. Š. Z.. Rodina žije v rodinnom dome, ktorý je vo vlastníctve dcéry pána F. Č., R. N.. V rodinnom dome žijú spolu tri rodiny. Matka mal. detí X. Z. má k dispozícii jednu izbu zariadenú rozkladacím gaučom a skriňami na úschovu šatstva a vecí osobnej potreby. Rodina užíva aj kuchyňu, kúpeľňu a ďalšiu izbu, ktorá slúži starej matke R. Z., jej druhovi F. Č. a mal. L. L. Š.. V domácnosti sú zavedené kompletne inžinierske siete. Výdavok za el. energiu je vo výške 80 € mesačne a výdavok za vodné a stočné je vo výške 60 € mesačne.

Matka mal. detí je poberateľkou prídavku na dieťa, iný príjem nemá. Príjem starej matky a jej druha je vo výške približne 1000 € mesačne. Matka mal. detí trvá na podanom návrhu, pri svojej matke chce bývať len dočasne, nakoľko má podanú žiadosť o pridelenie mestského nájomného bytu. Matka uviedla, že prevzala starostlivosť o mal. V., ktorý bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti R. Z.. Mal. V. navštevuje 2. ročník na ZŠ v U.E. na C. Y.. Do školy chodí pravidelne. Matke je v kontakte aj s ďalšími mal. deťmi, ktoré sú v starostlivosti R. Z., M. L. R.. Matka je opäť tehotná so svojim druhom Š. Z., ktorý je t.č. v ÚVTOS v Košiciach. Predpokladaný termín pôrodu je vo februári, ošetrojúcim gynekológom matky je MUDr. H. z Rožňavy. Pani X. Z. zároveň podala návrh aj na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti voči mal. deťom M. Z. L. R. Z., vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 8P/66/2020. Pojednávanie v uvedenej veci sa má konať dňa 03.12.2020 o 10:00 hod. Následne bolo vykonané sociálne zisťovanie aj na strane pani R. Z., S.. XX.XX.XXXX, N..Č.. M. C. XXX, U.. Pani R. Z. sa z mestského nájomného bytu presťahovala do rodinného domu svojho otca R. Z. pred niekoľkými týždňami, ako dôvod zmeny svojho bydliska uviedla, že v bytovom dome sa vyskytovali šváby a ploštice a preto sa odsťahovala a nechala tam aj svoj nábytok. Pani R. Z. žije v domácnosti svojho otca spolu so svojim novým partnerom pánom H. D., jej mal. deťmi a mal. deťmi R. L. M. Z.. Pani Z. uviedla, že ona s deťmi a druhom majú k dispozícii jednu izbu, ďalšia slúži jej otcovi. Miestnosť bola zariadená starou váľandou, kuchynskou linkou, TV, pecou na tuhé palivo a skriňou. Hygiena domácnosti bola na nižšej úrovni. Mal. deti R. L. M. sedeli na posteli, zakryté paplónom. Domácnosť má zavedenú el. energiu a vodu si rodina zabezpečuje z blízkeho zdroja. Pani Z. uviedla, že plánuje dom zrekonštruovať. Príjem pani R. Z. tvoria štátne sociálne dávky vo výške približne 810 € mesačne, jej druh H. D. je nezamestnaný, príležitostne si privyrába pomocnými stavebnými prácami, kde si zarobí približne 250 € mesačne. Výdavky za domácnosť pani R. Z. svojmu otcovi zatiaľ neuhrádza. Dňa 26.11.2020 kontaktoval zamestnanec oddelenia zamestnankyňa Mesta U., aby sa informoval ohľadne situácie v rodine pani R. Z.. Zamestnankyňa mesta uviedla, že pani R. Z. sa rozišla so svojim manželom F. Z. a našla si nového partnera. Od uvedeného času sa v rodine objavilo časté požívanie alkoholu, ktoré bolo riešené aj za prítomnosti zložiek policajného zboru. Pani R. Z. nedodržiavala povinnosti ustanovené v nájomnej zmluve a preto bola na ich nedodržiavanie upozornená. Následne sa vysťahovala z mestského nájomného bytu k otcovi R. Z., kde býva približne mesiac. Na základe vyššie uvedených skutočností navrhuje návrhu navrhovateľky X. Z.R., S.. XX.XX.XXXX vyhovieť v plnom rozsahu, nakoľko je v najlepšom záujme mal. dieťaťa vyrastať v biologickej rodine.

8. V zmysle ustanovenia § 47 ods. 1 písm. e) Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť zaniká právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti.

9. Súd v zmysle ustanovenia § 47 ods. 2 zákona o rodine súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov najmä ak osoba ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti zanedbáva maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti, urobí tak vždy ak o to táto osoba požiada.

10. V zmysle ustanovenia § 26 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z., ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností, alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

11. V zmysle ustanovenia § 78 ods. 1, 2, 3 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z., dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

12. V zmysle ustanovenia § 75 ods. 1 citovaného zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

13. V zmysle ustanovenia § 76 ods. 1,2 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu. Proti pohľadávkam na výživné je započítanie vzájomných pohľadávok prípustné len dohodou. Ak ide o výživné pre maloleté deti, započítanie nie je možné.

14. V zmysle ustanovenia § 77 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z., právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

15. V zmysle ustanovenia § 62 ods. 1 až 5 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z., plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obidvaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností a možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti a možnosti a majetkové pomery, je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa, alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopnosti, možnosti a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

16. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že maloletý bol rozsudkom Okresného súdu Rožňava so sp. zn. 12P/1/2020 zo dňa 13.08.2020 zverený do náhradnej osobnej starostlivosti R.X. Z., S.. XX.XX.XXXX z dôvodu, že sa rodičia maloletého toho času zdržiavali v zahraničí a nezabezpečovali starostlivosť o maloletého. Matka maloletého žije teraz u svojej matky, avšak plánuje sa presťahovať do vlastného bytu. Matka po návrate domov prevzala starostlivosť o maloletého. Maloletý navštevuje 2. ročník na základnej škole. Do školy chodí pravidelne. Vychádzajúc z týchto skutočností samotný záujem maloletého si vyžaduje, aby sa vrátil do starostlivosti svojej matky. Vzhľadom k tomu, že matka prevzala starostlivosť a zabezpečuje riadnu starostlivosť o dieťa, má vytvorené predpoklady pre jeho výchovu a starostlivosť, čo bolo preukázané zo správy o šetrení, súd návrhu matky vyhovel a zrušil náhradnú osobnú starostlivosť nad maloletým. Keďže otec maloletého nemá žiaden, alebo len nepatrný príjem, súd ho zaviazal prispievať na výživu maloletého V. v minimálnom rozsahu.

17. Súd o povinnosti nahradiť trovy konania nerozhodoval v zmysle ust. § 57 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Rožňava.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.